Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B**

NÕUKOGU DIREKTIIV,

15. detsember 1969,

kristallklaasi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(69/493/EMÜ)

(EÜT L 326, 29.12.1969, lk 36)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Nõukogu Direktiiv 2006/96/EÜ, 20. november 2006	L 363	81	20.12.2006

Muudetud:

►**A1**	Taani, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ühinemisakt	L 73	14	27.3.1972
►**A2**	Kreeka ühinemisakt	L 291	17	19.11.1979
►**A3**	Hispaania ja Portugali ühinemisakt	L 302	23	15.11.1985
►**A4**	Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta	L 236	33	23.9.2003

▼B

NÕUKOGU DIREKTIIV,

15. detsember 1969,

kristallklaasi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(69/493/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ([1])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust

ning arvestades, et:

teatud liikmesriikide eeskirjades esineb erinevusi seoses kristallklaasist toodete puhul kasutatava spetsiaalse kirjelduse ja sellest järelduvalt niisuguste toodete koostisega seotud kohustuse osas; nimetatud erinevused takistavad kristallklaasist toodete kaubandust ja võivad ühenduses luua ebavõrdseid konkurentsitingimusi;

nimetatud takistusi ühisturu rajamisele ja häireteta toimimisele on võimalik kõrvaldada, kui kõik liikmesriigid võtavad vastu samad nõuded;

seoses erinevatele kristallklaasi kategooriatele ja nende kategooriate omadustele sätestatud kirjeldustega on vastu võetavate ühenduse sätete eesmärgiks kaitsta nii ostjat pettuse eest kui neid sätteid järgivat tootjat;

ühenduse reeglite süsteemi rakendamine nõuab käesoleva direktiiviga sätestatud kirjeldusi kandvate kristallklaasist toodete keemiliste ja füüsikaliste omaduste kindlakstegemiseks standardsete meetodite kehtestamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesolevat direktiivi kohaldatakse ühise tollitariifistiku rubriigis 70.13 loetletud toodete suhtes.

Artikkel 2

Liikmesriigid astuvad vajalikud sammud, et kindlustada artiklis 1 nimetatud toodete koostise, tootmisele iseloomulike joonte ja etiketistamise ning niisuguste toodete reklaamivormide vastavus käesoleva direktiivi ja selle juurde kuuluvate lisadega sätestatud mõistetele ja eeskirjadele.

Artikkel 3

Liikmesriigid astuvad vajalikud sammud, et vältida I lisa veerus b antud kirjelduste ärilist kasutamist toodete jaoks, millel ei ole I lisa veergudes d kuni g täpsustatud omadusi.

([1]) EÜT C 108, 19.10.1968, lk 35.

▼B

Artikkel 4

1. Kui käesoleva direktiiviga hõlmatud toode kannab üht I lisa veerus b loetletud kirjeldust, siis võib see kanda ka vastavat identifitseerivat sümbolit, mis on ära toodud ja mida on kirjeldatud nimetatud lisa veergudes h ja i.

2. Kui kaubamärk, ettevõtte nimi või mõni muu pealiskiri sisaldab peamise osana, omadussõnana või liitsõna osana I lisa veergudes b ja c antud kirjeldust või sellega segi aetavat kirjeldust, siis astuvad liikmesriigid kõik vajalikud sammud, et tagada alltoodud informatsiooni edastamine vahetult kaubamärgi, nime või pealiskirja ees väga silmapaistvas kirjas:

a) toote kirjeldus, kui sellel tootel on I lisa veergudes d kuni g täpsustatud omadused;

b) teade toote täpse olemuse kohta, kui sellel tootel ei ole I lisa veergudes d kuni g täpsustatud omadusi.

Artikkel 5

I lisas antud kirjeldus ja identifitseerivad sümbolid võivad olla kantud ühele ja samale etiketile.

Artikkel 6

II lisaga kehtestatud meetodeid, ja ainult neid meetodeid, kasutatakse kontrollimaks, kas kirjelduste ja identifitseerivate sümbolitega varustatud toodetel on omadused, mis vastavalt I lisa veergudes d kuni g täpsustatule neile vastavad.

Artikkel 7

Ühendusest eksportimiseks mõeldud tooted ei pea käesoleva direktiivi sätetele vastama.

Artikkel 8

Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud sätted 18 kuu jooksul alates direktiivi teatavakstegemisest ning teavitavad sellest viivitamatult komisjoni. Niipea kui käesolev direktiiv on teatavaks tehtud, tagavad liikmesriigid, et komisjonile teatatakse piisavalt aegsasti kõigist õigus- ja haldusnormide eelnõudest, mis liikmesriigid kavatsevad käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võtta, et komisjon saaks esitada oma märkused.

Artikkel 9

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B

I LISA

Kristallklaasi kategooriate nimekiri

Nr	Kategooria kirjeldus		Selgitavad märkused	Omadused				Etiketistamine	
				Metalloksiidid (%)	Tihedus	Murdumisnäitaja	Pinnakõvadus	Sümbolkuju	Märkused
-a-	-b-		-c-	-d-	-e-	-f-	-g-	-h-	-i-
1	CRISTAL SUPERIEUR CRISTALLO SUPERIORE HOCHBLEIKRISTALL VOLLOODKRISTAL ▶(1) FULL LEAD CRYSTAL KRYSTAL ▶(5) КРИСТАЛАА УЧЕНИЕ ПЕРИЕКТИКОТНТОС ΣΕ ΜΟΛΥΒΔΟ ▶(6) CRISTAL SUPERIOR CRISTAL DE CIUMBO SUPERIOR ▶(13) VYSOCE OLOVNATÉ KŘIŠŤÁLOVÉ SKLO KÕRGKVALITEETNE KRISTALL AUGSTĀKĀ LABUMA KRISTĀLS DAUGIAŠVINIS KRIŠTOLAS NEHÉZ ÓLOMKRISTÁLY KRISTALL SUPERJURI SZKŁO KRYSZTAŁOWE WYSOKOOŁOWIOWE KRISTAL Z VISOKO VSEBNOSTJO SVINCA VYSOKOOLOVNATÉ KRIŠŤÁLOVÉ SKLO ▶(17) ТЕЖЪК ОПОВЕН КРИСТАЛ CRISTAL SUPERIOR	30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % 30 % PbO 30 % 30 %	Kirjeldust võib vabalt kasutada, olenemata sellest, milline on päritolumaa või sihtriik Protsentuaalne arv viitab plioksiidi sisaldusele	PbO ≥ 30 %	≥ 3,00	x		○	Ümar etikett. Värv: kuldne Ø ≥ 1 cm
2	CRISTAL AU PLOMP CRISTALLO AL PIOMBO BLEIKRISTALL LOODKRISTAL ▶(2) LEAD CRYSTAL KRYSTAL ▶(6) МОЛИВДОУХА КРУСТАААА ▶(10) МОЛИВДОХА КРУСТАААА CRISTAL AL PLOMO CRISTAL DE CIUMBO ▶(14) OLOVNATÉ KŘIŠŤÁLOVÉ SKLO KVALITEETKRISTALL SVINA KRISTĀLS ŠVINO KRIŠTOLAS ÓLOMKRISTÁLY KRISTALL BIC-ĊOMB SZKŁO KRYSZTAŁOWE OŁOWIOWE SVINČEV KRISTAL OLOVNATÉ KRIŠŤÁLOVÉ SKLO ▶(18) ОПОВЕН КРИСТАЛ CRISTAL CU PLUMB	24 % 24 % 24 % 24 % 24 % 24 % 25 % 24 % 24 % 24 % 24 % 24 % 24 % 24 % 24 % 24 % 24 % 24 % 24 % PbO 24 % 24 %		PbO ≥ 24 %	≥ 2,90	x			
3	CRISTALLIN VETRO SONORO SUPERIORE KRISTALLGLAS KRISTALLIJNGLAS (1) SONOORGLAS (2) ▶(3) CRYSTAL GLASS, CRYSTALLIN KRYSTALLIN ▶(7) ΥΑΛΟΚΡΥΣΤΑΛΑΑ ▶(11) VIDRIO SONORO SUPERIOR VIDRO SONORO SUPERIOR ▶(15) KŘIŠŤÁLOVÉ SKLO KRYSTALIN KRISTALLIINKLAAS KRISTĀLSTIKLS KRIŠTOLAS KRISZTALLIN ÜVEG KRISTALLIN SZKŁO KRYSZTAŁOWE "S" KRISTALNO STEKLO (KRISTALIN) KRIŠŤALÍN ▶(19) КРИСТАЛИН STICLĂ CRISTALINĂ		Kirjeldust võib kasutada vaid keeles või keeltes, mis on kasutusel riigis, kus kaupu turustatakse Erand: Saksa turul võib 18 % PbO-d sisaldavat pressklaasi, mille tihedus on vähemalt 2.70, müüa kirjelduse "PRESSBLEIKRISTALL" või "BLEIKRISTALL GEPRESST" all (suurtähtedega)	ZnO BaO PbO K_2O üksikult või koos ≥ 10 %	≥ 2,45	nD ≥ 1,520		□	Ruudukujuline etikett. Värv: hõbedane Külg: ≥ 1 cm
4	VERRE SONORE VETRO SONORO KRISTALLGLAS SONOORGLAS ▶(4) CRYSTAL GLASS, CRYSTALLIN KRYSTALLIN ▶(8) ΥΑΛΟΚΡΥΣΤΑΛΑΑ ▶(12) VIDRIO SONORO VIDRO SONORO ▶(16) KŘIŠŤÁLOVÉ SKLO KRISTALLKLAAS KRISTĀLSTIKLS KRIŠTOLO STIKLAS KRISZTALLIN ÜVEG KRISTALLIN SZKŁO KRYSZTAŁOWE KRISTALNO STEKLO KRIŠŤÁLOVÉ SKLO ▶(20) КРИСТАЛНО СТЪКЛО CRISTALIN — STICLĂ SONORĂ			BaO PbO K_2O üksikult või koos ≥ 10 %	≥ 2,40		Vickers −550 ± 20	△	Võrdkülgse kolmnurga kujuline etikett. Värv: hõbedane Külg: ≥ 1 cm

(x) nD ≥ 1,545 kriteeriumina toodete (importimise ajal) mittepurustava lisamääramise jaoks.
(1) Belgias.
(2) Madalmaades.

▶(1) (2) (3) (4) **A1**

▶(5) (6) (7) (8) **A2**

▶(9) (10) (11) (12) **A3**

▶(13) (14) (15) (16) **A4**

▶(17) (18) (19) (20) **M1**

▼B

II LISA

MEETODID KRISTALLKLAASI KATEGOORIATE KEEMILISTE JA FÜÜSIKALISTE OMADUSTE KINDLAKSMÄÄRAMISEKS

1. KEEMILISED ANALÜÜSID

1.1. **BaO ja PbO**

1.1.1. *BaO + PbO kombinatsiooni kindlaksmääramine*

Kaaluge ligikaudu 0,5 grammi pulbrilist klaasi 0,0001-grammise täpsusega ning asetage see plaatinakaussi. Niisutage veega ning lisage 10 milliliitrit 15 %list väävelhappe lahust ja 10 milliliitrit vesinikfluoriidhapet. Kuumutage liivavannis kuni valgete aurude tekkeni. Laske maha jahtuda ja töödelge uuesti 10 milliliitri vesinikfluoriidhappega. Kuumutage kuni valgete aurude veelkordse tekkeni. Laske maha jahtuda ja loputage kausi servi veega. Kuumutage kuni valgete aurude veelkordse tekkeni. Laske maha jahtuda, lisage ettevaatlikult 10 milliliitrit vett ning viige seejärel üle 400milliliitrisesse keeduklaasi. Loputage kaussi mitu korda 10 %lise väävelhappe lahusega ja lahjendage sama lahusega 100 milliliitrini. Keetke 2–3 minutit. Jätke ööseks seisma.

Laske läbi 4se poorsusega filtrimistiigli, peske esmalt 10 %lise väävelhappe lahusega ning seejärel kaks või kolm korda etüülalkoholiga. Kuivatage tund aega ahjus temperatuuril 150 °C. Kaaluge $BaSO_4$ + $PbSO_4$ ära.

1.1.2. *BaO kindlaksmääramine*

Kaaluge umbes 0,5 grammi pulbrilist klaasi 0,0001-grammise täpsusega ning asetage see plaatinakaussi. Niisutage veega ja lisage 10 milliliitrit vesinikfluoriidhapet ja 5 milliliitrit perkloorhapet. Kuumutage liivavannis kuni valgete aurude tekkeni.

Laske maha jahtuda ja lisage veel 10 milliliitrit vesinikfluoriidhapet. Kuumutage kuni valgete aurude veelkordse tekkeni. Laske maha jahtuda ja loputage kausi servi destilleeritud veega. Kuumutage jälle ja aurustage, kuni segu on peaaegu kuiv. Alustage uuesti 50 milliliitri 10 %lise vesinikkloriidhappe lahusega ja soojendage kergelt, et vedeldumisele kaasa aidata. Viige üle 400milliliitrisesse keeduklaasi ja lahjendage veega 200 milliliitrini. Kuumutage keemiseni ja juhtige vesiniksulfiidi vool läbi kuuma lahuse. Kui pliisulfiid keeduklaasi põhja sadestub, keerake vesiniksulfiidi vool kinni. Juhtige läbi peene filterpaberi ja peske vesiniksulfiidiga küllastatud külma veega.

Keetke filtraate ning vähendage need vajadusel aurutamise teel 300 milliliitrile. Lisage keevale segule 10 milliliitrit 10 %list väävelhappe lahust. Tõstke keeduplaadilt ära ja jätke vähemalt neljaks tunniks seisma.

Juhtige läbi peene filterpaberi ja peske külma veega. Kuumutage sade temperatuurile 1050 °C ja kaaluge $BaSO_4$ ära.

1.2. **ZnO kindlaksmääramine**

Aurutage $BaSO_4$ eraldamisel saadud filtraate, vähendades nende mahu 200 milliliitrile. Neutraliseerige metüülpunase juuresolekul ammoniaagiga ja lisage 20 milliliitrit N/10 väävelhapet. Justeerige pH tasemele 2 (pH-meeter), lisades N/10 väävelhapet või N/10 naatriumhüdroksiidi (ükskõik kumba) ja sadestage tsinksulfiid külmas, lastes segust läbi vesiniksulfiidi voolu. Laske sademel nelja tunni jooksul sadestuda ning koguge see peenele filterpaberile. Peske vesiniksulfiidiga küllastatud külma veega. Lahustage sade filtril, valades sellest läbi 25 milliliitrit kuuma 10 %list vesinikkloriidhappe lahust. Peske filtrit keeva veega kuni umbes 150milliliitrise mahu saavutamiseni. Neutraliseerige lakmuspaberi juuresolekul ammoniaagiga, seejärel lisage 1–2 grammi tahket urotropiini, puhverdades lahuse umbes tasemele pH 5. Lisage mõned tilgad 0,5 %list värskelt ettevalmistatud ksülenooloranži vesilahust ja tiitrige N/10 komplekson III lahusega, kuni roosa muutub sidrunkollaseks.

▼B

1.3. **K_2O kindlaksmääramine**

kaaliumtetrafenüülboraadi sadestamise ja kaalumise teel.

Protseduur: 2 grammi klaasi mõjutatakse pärast klaasi peenestamist ja sõelumist
2 milliliitri kontsentritud HNO_3-ga

15 milliliitri $NClO_4$-ga

25 milliliitri HFga

plaatinakausis veevannil ning siis liivavannis. Pärast perkloorhappe tihedate aurude lendumist (jätkake kuni kuivaks muutumiseni) lahustage 20 milliliitri kuuma vee ja 2–3 milliliitri kontsentritud HCl-ga.

Viige üle 200milliliitrisesse mõõtekolbi ja justeerige destilleeritud veega vajaliku mahuni.

Reagendid: 6 %line naatriumtetrafenüülboraadi lahus: lahustage 1,5 grammi reagenti 250 milliliitris destilleeritud vees. Eemaldage kerge järelejääv hägusus, lisades 1 grammi hüdraatunud alumiiniumoksiidi. Loksutage viis minutit ja filtrige, jälgides, et esimesed 20 saadud milliliitrit veel kord filtritud saaks.

Pesulahus sademele: valmistage ette pisut kaaliumsoola sadestamise teel lahuses, milles on umbes 0,1 grammi KCl-i 50 milliliitri N/10 HCl-i kohta ning millesse valatakse tetrafenüülboraadi lahus ja mida samal ajal segatakse kuni sadestumise lõppemiseni. Filtrige läbi räbu. Peske destilleeritud veega. Kuivatage eksikaatoris ruumitemperatuuril. Seejärel valage 20–30 milligrammi nimetatud soola 250 milliliitrisse destilleeritud vette. Segage aeg-ajalt. Lisage 30 minuti pärast 0,5 grammi kuni 1 gramm hüdraatunud alumiiniumoksiidi. Segage mõne minuti jooksul. Filtrige.

Toimimismeetod: võtke umbes 10 milligrammile K_2O-le vastav alikvoot happelahust. Lahjendage umbes 100 milliliitrile. Lisage tasase segamise ajal aeglaselt reagendi lahus, umbes 10 milliliitrit eeldatava 5 milligrammi K_2O kohta. Laske maksimaalselt 15 minutit seista ning filtrige seejärel läbi tõrvatud filtertiigli, mille poorsuseks on 3 või 4. Peske pesulahusega. Kuivatage kolmkümmend minutit temperatuuril 120 °C. Muundustegur on K_2O jaoks 0,13143.

1.4. **Lubatud hälbed**

±0,1 absoluutses väärtuses iga kindlaksmääramise puhul. Kui analüüs annab lubatud hälvete piires fikseeritud piiridest (30, 24 või 10 %) madalama väärtuse, siis tuleb võtta vähemalt kolme analüüsi keskmine. Kui see keskmine on suurem kui 29,95, 23,95 või 9,95 või võrdne vastavalt 29,95, 23,95 või 9,95ga, siis tuleb klaas tunnustada kuuluvaks kategooriasse, mis vastab vastavalt 30, 24 ja 10 %le.

2. FÜÜSIKALISED MÕÕTMISED

2.1. **Tihedus**

Mõõdetakse hüdrostaatilise kaalu meetodil täpsusega ±0,01. Vähemalt 20grammine proov kaalutakse õhu käes ning kaalutakse destilleeritud vette kastetult temperatuuril 20 °C.

2.2. **Murdumisnäitaja**

Mõõdetakse murdumismõõturil täpsusega ±0,001.

2.3. **Mikrokõvadus**

Vickersi kõvadust mõõdetakse vastavalt standardile ASTM E 92–65 (revideeritud väljaanne, 1965), ent kasutades 50grammist raskust ning võttes 15 määrangu keskmise.